

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 50 (721)

Gorica - četrtek 13. decembra 1962 - Trst

Posamezna številka L 35

Za katoliške organizacije

Pod vplivom diktatur iz preteklosti in sedanosti si Slovenci radi predstavljamo svet razdeljen v dva pola: na eni strani je diktatura s svojim državnim aparatom, ki sili državljano enotno ideologijo, na drugi je pa reakcija, ki se temu nasilju upira in se zato sama od sebe zbira na nasprotnem koncu brez posebnega prizadevanja kogar koli. Pri nas na Primorskem se je pod prejšnjo diktaturo godilo, da so se tisti, ki niso bili za fašizem, sami od sebe zbirali okrog duhovnika in Cerkve. Zato smo takrat menili, da so naši ljudje verni in cerkveni. Toda ob dnevu preizkušnje smo uvideli, kako hudo smo se varali.

Danes čakamo, da se bodo ljudje prav tako sami od sebe zbirali okrog duhovnika in Cerkve. Ali ker tega ni, marsikateri obupano pravi: Vse zastoj, ljudje in zlasti mladina so že izgubljeni; ni jim več pomoči.

Tako približno so nekateri tožili na neki dekanijski konferenci. In vendar je to velika zmot. Kako velika zmot je to, sem videl na običnem zboru katol. prosvet. društva v Števerjanu. Števerjan je vendar vas, ki je blizu mesta Gorice. Mladi ljudje večinoma delajo v mestu ali so vsaj v mestu vsak dan. Na običnem zboru je pa bilo nad petdeset mladih fantov in deklet; v novi odbor so izvolili same mlade ljudi (močnem pa s tem reči, da je tako povsem prav); društvo ima nad sto članov; lani je imelo nad 600 tisoč lir dohodkov itd. In vendar nima društvo niti svojih društvenih prostorov! Majhna dvoranica služi komaj za kake sestanke. Kljub temu pa takšna delavnost, tolik idealizem!

Torej ne drži, da se ne da nič več narediti, da je vsa naša mladina izgubljena. Vse prej kot to. Pričajo prireditve v KD v Gorici, pričajo naše mlade družbenice, pričajo naši pevski zbori, ki so nastopili na cecilijanki v Gorici. Mladina ni vsa izgubljena, še veliko je je dobre in tudi voljne dela in zmožne višjih idealov, kakor pa so kino, ples, televizija in motorji. Samo nimamo ljudi, ki bi se zanj žrtvovali in jo navduševali za te svetle ideale ter jo povezali v organizacije. Tukaj nas še čaka delo! Ne pozabimo, da smo v svobodni konkurenci idej; da mladina vidi okrog sebe veliko raznih idejnih ognjišč, od koder jo vabijo k sebi. Marksizem na eni strani s svojimi zavodi, organizacijami, denarjem, sindikati, tiskom in propagando, prosto zabavo in številnimi objubami; na drugi strani novo lagodno življenje (ali la dolce vita), ki ima brez števila propagandistov v ilustriranih listih, kinopredstavah in še bolj v živih zgledih vsak dan; na tretji strani je močan vpliv italijanske večine, ki vleče nase slovenskega človeka povsod po znanem reku: Pars major trahit minorem. Večji vleče manjšega; vsa ta in še druga idejna ognjišča se smejo svobodno udeleževati, ker smo v svobodni demokraciji, kjer je po ustavi vsakomur zajamčena svoboda govora, tiska in propagande. Smo torej v svetu, kjer se križajo, lomijo, a tudi vsklajajo različne idejne sile v medsebojnem tekmovalstvu, kdo bo pridobil zase ljudske množice.

Malodušnež bo pri tem vzkliznil: Vse je izgubljeno. Pa ni res! Na tekmi je treba tekmovali, izgubljen je le, kdor nima tekmovali. In tu je srčika vsega našega problema. Tekmovati moramo z vsemi nam nasprotnimi silami. Tekmovati z enimi, da ohranimo našega človeka zvestega krščanskim izročilom proti marksističnemu svetovnemu nazoru; z drugimi, da rešimo zlasti našo mladino pred moralno pogubo sodobnega predajanja čutnim užltkom; s tretjimi pa, da naš človek ostane zvest svojemu rodu in očetnim izročilom. Pogumno in vztrajno se moramo vreti v tekmo, pa tudi organizirano in složno. Uspehi ne bodo izostali.

Temelji so že postavljeni. Imamo naše katoliške organizacije, verske in prosvetne, pa tudi športne. Imamo poleg cerkva tudi še nekaj naših domov; imamo nekaj katoliških vzgojnih zavodov. Treba je le,

da bolj verujemo v svojo moč in odporno silo, da se še bolj posvetimo svojim organizacijam, poživimo tiste, ki že obstajajo, ustanovimo nove, kjer jih ni, in vse skupaj povežemo v širše zveze verskih in prosvetnih organizacij. Če bomo organizirano delali, če se bomo vztrajno trudili, nam je uspeh zagotovljen. In zlasti še če bomo molili.

Da, moliti je treba pred vsem drugim. Moliti moramo za naše organizacije zlasti mi duhovniki, ki nam je Cerkev poverila vodstvo naših ljudi, da jim pomagamo do večne in tudi časne sreče z vsemi najbolj primernimi sredstvi. A molijo naj tudi vsi drugi naši ljudje, da bo Bog blagoslovil naše skupno delo, da bomo z njegovo pomočjo zidali hišo našega krščanskega občestva, da ne bomo sejali v veter, temveč v radovitno zemljo naših slovenskih ljudi. In končno molimo, da nam Bog ohrani sedanje naše krščanske kulturne delavce in še pomnoži njih število, posebno še da nam ohrani in pomnoži število dobrih duhovnikov, odprti in občutljivi za sodobne probleme.

K. H.

Po kongresu češkoslovaške KP

Za to jesen so značilni razni kongresi komunističnih partij za železno zaveso in tudi sedaj v Italiji. Tako se je te dni zaključil kongres komunistične partije tudi v Pragi, potem ko so ga že večkrat prenesli. Za razliko od ostalih kongresov, n. pr. v Bolgariji in na Madžarskem, se je ta v Pragi vršil za zaprtimi vrati. Že to dejstvo zgovorno priča, da so češkoslovaški voditelji zasledovali drugačne cilje kot njih bratje po svetu. Njim ni namreč šlo za hrupno spremembo v duhu destalinizacije. Dosedanji tajnik partije Antonin Novotny ostane še nadalje na svojem mestu, čeprav bi po nekaterih virih sam Hruščev želel, da ga zamenjajo. Toda kot se zdi, Novotny še prav čvrsto kontrolira stranko in njen aparat. Pred meseci je sicer dal na tihem odstraniti Stalinov spomenik sredi Prage, toda valetj oblasti je trdno obdržal. Na kongresu je tudi obljubil revizijo nekaterih procesov iz Stalinove dobe.

Krivo za vse žrtve iz Stalinove dobe je vrgel na bivšega notranjega ministra Baraka, ki so ga aretirali pred letom dni. Na drugi strani pa so na kongresu v Pragi dovolj odločno obsodili dejavnost kitajskih in albanskih komunistov in se tako v zunanji politiki postavili na stran Moskve.

Aretacija nacističnega zločinca

Po ukazu bonnske vlade so v Cilu prijeli nacističnega zločinca polkovnika Juliusa Rauffa, glavnega pomočnika zloglasnega Eichmanna, ki ima na vesti 90 tisoč Judov. Čilenska policija ga je aretirala v Punta Arenas, v mestu, ki leži v najjužnejšem delu Čila. Pripeljali so ga v Santiago, od tu pa ga bodo poslali v Nemčijo, kjer bo sojen.

Se kot zelo mlad tehnik je Rauff iznašel sredstvo, ki je »temeljito in brez izgube dragocenega časa,« kakor je izjavil Hitler, poslalo v smrt nad 90 tisoč Judov. V tovarnjake, kamor so nalagali jetnike, je napeljal smrtonosni plin, ki je začel delovati, čim je tovarnjak začel svojo vožnjo. Ko je prispel na cilj, pred krematorij, je bilo delo že opravljeno. Mrtve so lahko takoj vrgli v peči. — V bližini Zagreba so našli med vojno tovarnjake, ki so bili v notranjščini preslikani z risanicami Walta Disneya. V take tovarnjake so nalagali otroke, da so jih še tik pred smrtjo premetili s peštrimi slikami.

Sin Rauffa zatrjuje, da je oče nedolžen ter da je izvrševal le ukaze višjih. Sodne oblasti pa bodo gotovo drugačnega mnenja. — Roka pravice doseže lahko zločince tudi čez 20 let.

NA X. KONGRESU KPI V RIMU

Odkrit spopad med komunisti

V soboto ponoči se je zaključil 10. vsedržavni kongres Italijanske komunistične partije s potrditvijo dosedanjega vodstva. Za tajnika stranke je bil ponovno potrjen poslanec Palmiro Togliatti, za podtajnika pa poslanec Longo. V osrednji odbor so bili izvoljeni še naslednji komunistični veljaki poleg Togliattija in Longa: Alicata, Amendola, Berlinguer, Bufalini, Colombi, Cossutta, Ingrao, Jotti, Macaluso, Napolitano, Novella, Giancarlo Pajetta, Pecchioli, Romagnoli, Scheda, Sereni in Teracini.

Kar se tehnično-organizativne plati tiče, ni bilo kakih posebnih sprememb. Edinole vsedržavni osrednji odbor so na predlog Togliattija razširili od 128 na 140 članov, da so na ta način lahko vključili vanj tudi nekaj zastopnikov mlajše generacije, ki se kljub krčevitemu odporu starejših previdno in počasi rine naprej ter pritiska na vodstvo, da išče novih poti in novih prijemov v prilagajanju spremenjenim politično-gospodarskim razmeram doma in v svetu. O kaki resni demokracizaciji v notranjosti komunistične stranke je morda še preurajeno govoriti. Vsekakor pa je značilno spremenjeno ozračje, v katerem se je kongres vršil. Kljub temu, da so na predvečer kongresa izključili nekaj (sedem) bolj nemirnih elementov, ker se je pač vodstvo balo, da bi njihovega zgledu sledili še drugi, se je na rimskem kongresu letos prvič zgodilo, da je nekaj delegatov odkrito kritiziralo partijsko vodstvo ter njegovo politiko. Togliatti jih je v svojem zaključnem poročilu očetovsko posvaril, naj se vrnejo v pravoverno uradno linijo. Morda bi jim posvetil večjo pozornost, da ni imel drugih večjih skrbi po glavi in sicer kako se brani pred neusmiljenimi napadi kitajskih delegatov.

POLEMIKA S KITAJCI

Glavna značilnost X. kongresa KPI je bil namreč odkrit nastop uradne kitajske delegacije proti Hruščevovi liniji »miroljubne koeksistence« ter vsem komunističnim partijam, ki to linijo podpirajo. Glavna tarča napadov kitajskega delegata sta bila jugoslovanski maršal Tito ter Togliatti. Slednji se je namreč v svojem uvodnem poročilu na kongresu odločno postavil na stran Hruščeva ter kritiziral nastopanje kitajskih in albanskih komunistov. Kongres italijanskih komunistov je bil s tega ozira zelo zanimiv. Mednarodna tematika in zunanji govorniki so tako prevladali, da se o notranjih italijanskih problemih razpravljali le mimogrede. Kaj sličenega se ni zgodilo še na nobenem tovrstnem kongresu. Toda spričo perečih mednarodnih problemov, med katerimi je za komunistična gibanja najbolj važen ideološko-politični spor med Moskvo in Pekingom glede svetovne komunistične strategije, so morala notranja vprašanja italijanskega političnega življenja stopiti v ozadje. Edinole zastopnik Nennijevih socialistov, poslanec Lombardi, se je omejil izključno na odnose med socialisti in komunisti, medtem ko so se vsi ostali dajali poudarka problemom mednarodnega komunizma.

Kako veliko važnost je Moskva pripisovala zadnjemu kongresu KPI, je razvidno iz dejstva, da je poslala na kongres v Rim samega tajnika centralnega komiteja KPSZ Frola Kozlova. Hruščev je namreč predvideval, da se bosta v Rimu spopadli obe struji, sovjetska in kitajska. Že sama okoliščina, da je bil to prvi kongres kake partije po kubanski krizi, je dajala slutiti, da hoče vsaka stran to priložnost dobro izkoristiti v svoje namene. Kitajcem je šlo za to, da si med italijanskimi komunisti dobijo nekaj simpatizerjev, Hruščev pa je pred vsemi delegati hotel pokazati, da je večina partij na njegovi strani, in prikazati osamljenost Kitajcev. In dejstvo je, da Hruščev ni imel težkega dela dokazati svojo moč, toda Kitajci so kljub temu pokazali svojo bojevitost in neuklonjenost.

Kitajski delegat Cao Yi-Ming se je namreč najprej silovito zagnal v tako zvane revizioniste in zatem obtožil italijanske komuniste, da se ne držijo smernic moskovskih izjav iz leta 1957 in 1960. Takole je dejal: »Kitajska bo vedno podpirala revolucionarna gibanja stiskanih narodov. Toda sodobni revizionisti iz Titove klike pomagajo reakcionarnim kapitalistom in so na ta način oropali svoje narode socialističnih pridobitev. Zaradi tega je Titova klika izdala komunizem na vsej črti.« Napad Togliattija in drugih na albansko in kitajsko partijo je označil za izredno zadevo ter obtožil KPI, da se ne drži načel omenjenih moskovskih izjav. »Zato« je zaključil kitajski delegat, »vaša stališča ne odgovarjajo več osnovnim interesom italijanskega ljudstva in s tem, da napadate ostale bratske partije, grobo kršite načela marksizma in leninizma ter mednarodnega proletarjata.«

Tako izredno polemičen ton kitajskega delegata je marsikoga presenetil, čeprav je bilo pričakovati odziv kitajske ofenzive. V naslednjih dneh sta mu odgovorila poslanec Pajetta ter Togliatti v zaključnem poročilu. Oba sta obsodila njegovo zadržanje ter po-

zvala kitajske komuniste, naj se spor razčisti v okviru posebne komisije.

Ko je stopil na govorniško tribuno zastopnik jugoslovanskih komunistov, je kitajski delegat zapustil kongresno dvorano. S tem je hotel povedati, da jugoslovanskih komunistov ne smatra za vredne, da prisostvujejo kongresu. Tudi to je bil pač eden izmed načinov boja proti Hruščevu nauku o mirni koeksistenci ter izbežnosti vojne. Saj ni nobena skrivnost, da so vsi kitajski napadi na Titovo kliko in revizioniste veljali Moskvi. Zanimivo je, da je skoro isti dan Hruščev z vsemi častmi sprejel v goste jugoslovanskega maršala Tita, ki je šel v Sovjetsko zvezo na počitnice.

ODNOSI MED SOCIALISTI IN KPI

Nekaj napredka in novega je prinesel X. kongres KPI glede odnosov med Nennijevimi socialisti in komunisti. Nenavadno polemično stališče do KPI je namreč zavzel vodja socialistične delegacije poslanec Lombardi, ki je polemiziral s Togliattijem, kateri je zahteval ponovno vzpostavitev nekdanje delovne enotnosti med komunisti in socialisti. Toda Lombardi je tako ponudbo odločno zavrnil in izjavil, da misli socialistična stranka iti po svoji samostojni poti naprej.

Ta izjava je komunistične veljake neprijetno zadela, ker so vendarle upali, da niso socialisti za KPI že povsem izgubljeni ter da bodo v eni ali drugi obliki ostali z njimi politično povezani. Toda Lombardi ni prišel na kongres, da bi obnovil staro prijateljstvo, ampak je prišel jemati slovo od svojih bivših neločljivih zaveznikov.

Pravkar zaključeni kongres KPI je torej nedvoumno razgalil težak politični spor med Moskvo in Pekingom, ki se je doslej javljal bolj preko »razglašeni« zvočnikov in ki se odslej naprej zna razvijati direktno med obema prizadetima tekmececa.

Razčiščenje v Bonnu

Nemška vladna kriza se bliža k rešitvi. Vse ovire so se ene za drugo odstranile. Najprej se je obrambni minister Strauss, ki je zapleten v aferi revije »Der Spiegel«, po volilni zmagi svoje stranke (Krščansko-socialne zveze) na Bavarskem odpovedal mestu v bodoči nemški vladi. To je storil, da bi omogočil čimprejšnjo rešitev delikate vladne krize, ki so jo s svojim izstopom sprožili ministri liberalne stranke.

Toda ena kriza rodi drugo in tako se je zgodilo tudi v Bonnu. Ko se je namreč kancler Adenauer pogajal s socialnimi demokrati za morebitno koalicijsko vlado z njimi, so ti sprožili vprašanje njegovega nasledstva. Pogajanja s socialnimi demokrati se niso sicer obnesla, ker jih Adenauer ni nikdar vzel preveč resno. Toda vprašanje njegovega nasledstva je ostalo odprto. Stari kancler je nekaj časa taktiziral in se upiral vsaki odločitvi. Toda končno se je moral vdati na pritisk mlajših sil. Naposled se je sprijaznil z dejstvom, da se čez deset mesecev dokončno umakne iz aktivnega političnega življenja. To se je sicer že vedelo, toda dokončna odločitev je prišla šele sedaj. Pristati je

tudi moral, da bo njegov naslednik sedanjí gospodarski minister in oče nemškega gospodarskega čudeža, Ludvik Erhard.

Poročajo, da bodo novo vlado podprli zopet liberalci. V tem smislu je bil dosežen sporazum.

Z nakazano rešitvijo nemške krize so zadovoljni poborniki evropeizma, ker upajo, da bo umik Adenauerja znatno omogočil pristop Velike Britanije v SET. Ostane samo še vprašanje časa. Morda pa se ne bo general De Gaulle več tako upiral, ko bo videl, da je ostal sam na bojišču brez svojega velikega zaveznika z onstran Rena.

London se je končno rešil smrtonosne megle

Južni veter je končno dne 7. decembra prepodil smrtonosno meglo nad Londonom, ki je tri dni sejala smrt in terorizirala vse prebivalce. Zaradi te megle, nazvane »smog«, je umrlo 106 oseb, nad tisoč pa se jih je moralo zateči v bolnišnice. Zlasti so bili prizadeti starejši ljudje in tisti, ki bolehalo na pljučih.

KRŠČANSKI NAUK

Izpolnjevanje zapovedi

Nekega dne je rekel Jezus ljudstvu: »Ne vsak, kdor pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, temveč kdor spoštuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.« (Mat 7, 21).

Če Boga res častimo, se moramo povsem pokoriti njegovi volji. Pripravljeni moramo biti njegovo voljo izpolniti, kakor je to storil naš Učenik - Sin božji. Kar Bog zahteva, je za nas gotovo sveto in zveličavno.

Nekatere stvari Bog zapoveduje, druge pa prepoveduje. Prvo moramo storiti, drugo opustiti. — Včasih pa nas Bog nagiblje k dobremu, ne da bi to naravnost zapovedal. Tudi takrat nas kot ljubljene sinove nagiba spoštovati tako notranje božje navdihanje in posnemati svetnike, ki so se trudili, da bi božje želje tudi v najmanjših stvareh izpolnili.

Spolnjevanje božje volje zahteva od nas včasih tudi žrtve in celo trpljenje. Takrat recimo z Jezusom na Oljski gori: »Oče, ne moja, ampak tvoja volja se zgodi.« (Luk 12, 42).

Bog ima z vsakim človekom svoje posebne načrte v njegovem zemeljskem življenju. A v vsakem stanu se moramo truditi, da jih spoznamo in njegovo voljo zvesto izpolnjujemo. Tako bomo Jezusu najbolj podobni. Saj nam je sam zagotovil: »Kdorkoli namreč spoštuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, on mi je brat in sestra in mati.« (Mat 12, 50). — S prečisto Devico Marijo je Bog imel še prav posebno svete namene in tudi od nje je terjati, da sama privoli v njegovo voljo. Kar je Bog od nje pričakoval, je ona zvesto izvršila, ko je rekla angelu: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.« (Luk 1, 38).

Ker je od spolnjevanja božje volje odvisna vsa naša večnost, nas je tudi Jezus učil moliti: »Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji.«

Iz življenja Cerkve

Delovanje papeža v preteklem tednu

V nedeljo dne 2. decembra se je papež pojavil pri oknu svoje študijske sobe, molil z verniki, ki so bili zbrani pri oknu na trgu sv. Petra angelovo češčenje, in imel nanje krajši nagovor, v katerem se jim je zahvalil za njihova voščila, da bi čimprej ozdravili, in za njihovo željo, da prejmejo božji blagoslov. Zdravje, ki je trenutno grozilo, da se bo oddaljilo, je na tem, da se povrne, še več, se že vrača. Zaradi tega mi vsi, ki gremo po zemski poti, pogumno pričnimo znova z izpolnjevanjem svoje dolžnosti v zavesti, da je nekdo, ki nas gleda, ki nas tolaži in ki nas pričakuje, je dejal sveti oče.

Voščila

Ves pretekli teden so prihajala v Vatikan pisma in brzojavke od svetnih in cerkvenih oblasti z vsega sveta, kakor tudi voščila posameznih preprostih vernikov, ki so papežu iskreno želeli, da čimprej ozdravi. Papež je vsak dan sprejel državnega tajnika in sledil po televiziji poteku koncilskih del.

Vesoljna Cerkve na trgu sv. Petra

Namesto običajne avdienco ob sredah se je papež ta dan znova pojavil pri oknu

svoje študijske sobe in kratko nagovoril tisoče vernikov, ki so se zbrali na trgu sv. Petra. Trg je prikazoval edinstven prizor zaradi navzočnosti vseh koncilskih očetov, ki so v ta namen predčasno končali sejo in se pridružili vernikom, ki so z nestrpnostjo pričakovali, da zopet vidijo papeža. Ko se je sv. oče Janez XXIII. pojavil pri oknu svoje študijske sobe so mu dolgo ploskali. Po molitvi angelovega češčenja in blagoslovu je papež dejal: Sinovi, božja Previdnost nas spremlja. Kot vidite, zdravje dan za dnem napreduje, počasi prihaja ozdravljenje. Veselje, ki ga povzroča vaša navzočnost, je znak vedrine, moči in trdnosti, ki se vrača. Pred menoj je danes nov prizor; vsa Cerkve je zbrana v svojem popolnem zastopstvu. Vidim episkopate, duhovnike in krščansko ljudstvo, torej popolno Kristusovo družino. Moji sinovi, blagoslovljamo Gospoda za to veselje v tej edinstvi. Še nadalje si med seboj pomagajmo, vsak naj sledi svojo pot.

Škof, ki je posvetil 803 duhovnike

Škof iz Brescie Giacinto Tredici je v teh dneh slavil 60-letnico mašništva. Za svoj jubilej je daroval sveto mašo pred generalno skupščino v baziliki sv. Petra. Kot škof je posvetil doslej 803 duhovnike.

Slomškov večer v Sv. Križu

V četrtek 29. novembra smo proslavljali v župnijski dvorani v Sv. Križu stoletnico smrti velikega slovenskega škofa in svetniškega kandidata A. M. Slomškega.

Moramo takoj in z veseljem poudariti, da je bila za to izredno priložnost naša dvorana docela premajhna, saj je bil med nami marsikdo v tiski.

Proslavo je otvoril naš preč. g. župnik, nakar je udeležence pozdravil domači cerkveni moški zbor s pesmijo Slovenec sem. Med sporedom pesmi in recitacij, ki so bile povečini Slomškove, je o življenju in delu našega velikega vzgojitelja in škofa spregovoril preč. g. dr. Stanko Janežič, ki je v kleni besedi in barvani sliki zbranim poslušalcem predložil plodovito, za Boga in narod nadvse zaslužno Slomškovo življenjsko pot ter nas, zlasti pa starše in vzgojitelje vzpodbujal, da bi se pri vzgojnem delu za častni in večni blagor naših otrok zvesto držali Slomškove oporoke: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do edino zveličavne krščanske omike!«

Skriptično predavanje je med občinstvom vzbudilo veliko zanimanje in ga je ves čas spremljala popolna tišina, kar dokazuje, da je preč. g. predavatelj znal s svojo lepo in toplo besedo pritegniti pozornost občinstva in je tako s predavanjem dosegel svoj namen.

Poleg g. predavatelja zaslužijo vse pri-

znanje tudi naši šolski otroci in njihovi vzgojitelji, ki so jih pripravili, da so tako lepo peli in deklamirali. Zastopani so bili namreč vsi razredi osnovne in strokovne šole. Učenci slednje so nastopili z lepimi dvoglasnimi pesmimi, ki so jih zapeli ob spremljavi harmonike. Pesmi je za to priliko zbral in naštevil naš požrtvovalni pevovodja g. Albin Verginella, ki je dirigiral tudi cerkveni moški zbor, kateri je Slomškovo proslavo lepo zaključil s pesmima Venite rož'ce moje in Rožmarin.

Ob zaključku izrekamo udeleženci iskreno pohvalo in zahvalo g. predavatelju dr. Stanku Janežiču za uspešno in izčrpno pre-

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

davanje, cerkvenim pevcem in njihovemu dirigentu za lepo petje ter našim šolarjem in njihovim vzgojiteljem za požrtvovalno sodelovanje. Posebno zahvalo izrekamo Križani našemu g. župniku, ki je ta lepi večer tako uspešno pripravil in vodil.

Naše najmlajše pevce s tako prijetnimi glasovi: Borisa Bogataca, Aleksija Bezin, Lucijano Košuto in Sonjo Bogatec pa posebej vabimo, da bi se za petje še z večjim veseljem zavzeli in se nam spot čimprej predstavili.

Udeležence

Ob zaključku prvega obdobja vatikanskega koncila

Sv. oče govoril zbranim škofom

Na praznik Brezmadežne dne 8. decembra 1962 se je vršila v vatikanski baziliki zaključna slovesnost ob koncu prvega obdobja drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora.

Ta dan je bilo v Rimu lepo sončno vreme. Stražniki so tokrat že ob različnih vhodih na trg sv. Petra pregledovali izkaznice in ostale listine. Kot zanimivost navajamo, da so pristojne oblasti dale na razpolago časnikarjem slovanskih narodov samo 25 vstopnic. Tako je bilo mogoče dobiti vstopnico samo na podlagi osebne naklonjenosti predstavnika koncilskega tiskovnega urada za slovanske narode.

Koncilski očetje so napolnili dvorano. Tudi kardinali so zasedli svoje prostore. Tribune nad njimi so zasedli strokovnjaki in izvedenci. Točno ob desetih je zazvonilo. Vsa bazilika je zablestela v bajni električni luči. Velika okna pa so zastrli z zavesami, da sončni žarki niso prodrli v notranjost. Namesto običajne koncilске svete maše je daroval pontifikalno sv. mašo kardinal Marella. Med mašo je pel benediktinski pevski zbor gregorijanske motive. V teku različnih delov svete maše mu je odgovarjal zbor vseh koncilskih očetov. S tem je bil v resnici poudarjen vesoljni značaj katoliške Cerkve. Kljub svečanosti pa so se oči vseh vemer vračale na prazni papeški stol. Nihče ni zagotovo vedel, ali bodo papežu zdravniki dovolili priti na slovesnost ali ne. Zato je naravnost vzplamtelo navdušenje vseh, ko je po pontifikalni sveti maši zadonela po baziliki pesem: Tu es Petrus. Hip nato je prispel peš s strani zakristije sveti oče Janez XXIII. Ko je sedel na prestol, je počakal, da je ploskanje prenehalo, in gledal na koncilsko dvorano. V njegovih očeh je bilo brati globoko veselje. Bog mu je dovolil, da je kljub boleznim mogel priti, da osebno izreči pozdrav koncilskim očetom ob zaključku prvega dela koncila. Med množico koncilskih očetov sta bila kot vedno tudi naša dva slovenska cerkvena kneza: ljubljanski nadškof Vovk in mariborski škof dr. Držičnik.

Ta hip smo Slovenci imeli v srcu dvoje iskrenih prošelj k Bogu: da bi nam ohranil in vrnil zdravje našemu ljubljanskemu nadškofu in da bi se svetemu očetu bolezen več ne ponovila. Iz naših misli, pa nas je zbudil očetovski glas papeža Janeza XXIII.: »Častiti bratje, ljubljani sinovi.« Papež je z mirnim in jasnim glasom, v katerem ni bilo čutiti nobenega znaka prestane bolezni, prikazal najprej začetek koncila, nato njegovo nadaljevanje in končno sadove, ki jih od koncila pričakujemo. Prvi del govora je papež zaključil z ugotovitvijo, da je bil izvršen dober uvod za to, kar bo moralo biti še proučeno.

NADALJEVANJE KONCILSKEGA DELA

Nato je nadaljeval: »Glejte, častiti bratje, sedaj se naš pogled zaupljivo usmerja v skoro tiho, toda nič manj važno obdobje, ki bo trajalo teh devet mesecev presledka, potem ko se boste vrnili v svoje škofije. Veselje napolnjuje naše srce, ker vemo, da boste ob povratku v svoje škofije prinesli krščanskemu ljudstvu plamenico zaupanja in ljubezni. Prav tako boste ostali z nami združeni v nadvse vneti molitvi. Tako se bo naša delavnost nadaljevala v tej medsebojni spojitvi molitev in volj. Današnja slovesnost torej ne bo ustavila dela. To delo bo zelo važno, saj moderna sredstva z lahko omogočajo nagla obveščanja vseh vrst, osebna in apostolska. Da se bo delavnost nadaljevala, to potrjuje ustanovitev nove komisije, ki jo sestavljajo člani kardinalskega zbora in episkopata v vesoljnem zastopstvu Cerkve. Komisija bo morala slediti in voditi dela teh mesecev in poleg različnih koncilskih komisij postaviti varno osnovo za srečen končni izid ekumenske skupščine. Koncil bo torej ostal odprt tudi v bodočih devetih mesecih prekinitve ekumenskih zasedanj v ožjem smislu besede. Vsak škof bo poleg izvrševanja svojega pastoralnega vladanja proučeval in se poglavljal v osnutke, ki jih ima na razpolago, in v vse, kar mu bo v teku tega razdobja poslano. Na ta način bo zasedanje, ki se bo pričelo meseca septembra prihodnjega leta ob začetnem novem sestanku v Rimu vseh očetov božje Cerkve, imelo bolj nagel, gotov in neprestan ritem, ki ga bodo olajšale izkušnje teh dveh mesecev leta 1962, tako da bomo smeli upati, da bo lahko prišlo do zaključka, v katerega gledajo vsi naši verniki, v slavo Učlovečenega božjega Sina v veselju Božiča ob stoletnici tridentin-

skega koncila. Pogled tako obširnega obzorja, ki se odpira za vse prihodnje leto, napolnjuje srce z vnetim upanjem, da se uresniči veliki cilji, zaradi katerih smo želeli koncil: da bi Cerkve, utrjena v veri, potrjena v upanju, še bolj vnela v ljubezni, znova zavetela z novim mladostnim zagonom; okrepljena s svetimi ureditvami, bo bolj energična in uspešna v širjenju Kristusovega kraljestva.«

SADOVI KONCILA

Zatem je sv. oče bolj razčlenil prejšnjo misel o sadovih, ki jih Cerkve in svet pričakuje od tega vesoljnega cerkvenega zbora. Ti sadovi se ne bodo takoj pokazali, saj koncil šele seje, bodo pa prišli prav gotovo in se bodo pokazali na vseh poljih življenja, predvsem v boljšem razumevanju med različnimi cerkvami, v izboljšanju socialnih odnosov med ljudmi in v bolj intenzivnem življenju kristjanov samih po naukih evangelija.

ZAKLJUČEK IN SLOVO

Ob zaključku govora je papež podelil apostolski blagoslov, nakar so mu navzoči koncilski očetje in verniki priredili prisrčne ovacije, ki so se nadaljevale, vse dokler ni zapustil bazilike.

Pri izhodu blizu zakristije ga je čakal črn avto SCV štev. 1. Nanj je sedel papež, ki je peš prispel iz bazilike, in se odpeljal v svoje zasebne prostore. Popoldne pa je z okna svoje študijske sobe podelil množici vernikov apostolski blagoslov.

Koncilski očetje so se še dolgo razgovarjali z znanci na trgu sv. Petra in se poslavljali med seboj. Na obrazih vseh je bilo brati veliko zadovoljstvo. Val rdečebelih barv je letos poslednjikrat valoval na trgu sv. Petra. Sedeži v koncilski dvorani so ostali prazni. Nanje so svetili tisoči žarkov zimskega sonca.

Veselje je spremljalo vse, ki so bili na tej slovesnosti, saj so doživeli nov, nepozaben dogodek.

PRI KANONIZACIJI

Slovesni obred se je pričel ob 8.30 s petimi litanijami vseh svetnikov. Nato je daroval slovesno sveto mašo kardinal Tisserant. V svojem govoru je papež med drugim dejal, da nas novi svetniki opozarjajo na evharistično življenje, na marijansko pobožnost in na posnemanje Dobrega Pastirja. Papež je govoril v latinščini in poveljeval svetost Cerkve, nato pa je nadaljeval v italijanščini in prikazal življenjsko pot in značilnosti novih svetnikov.

Zaključil je svoj govor v francoskem jeziku. Ko se je obrnil na romarje, ki so izrecno prišli iz Francije na kanonizacijo Julijana Eymarda, je papež dejal: Ta svetnik nam je drag že mnogo let, to je od časa, ko smo vršili svojo službo na apostolski nunciatu v Franciji. Takrat smo obiskali njegov rojstni kraj in z lastnimi očmi videli revno posteljo in skromno sobo, v kateri je izdihnil ta zvesti posnemovalec Kristusa. Lahko si mislite, s kakšno ganjenostjo omenjamo ta spomin na dan, v katerem nam je bilo dano, da smo ga proglasili za svetnika. Evharistija je bila značilni znak in vodilna ideja vse njegove duhovniške delavnosti.

KONCILSKI OČETJE ODHAJAJO

Slovesnosti so se udeležili tudi številni koncilski očetje, ki so popoldne pričeli odhajati iz Rima. Skupina 80 koncilskih očetov, med katerimi je bil tudi mariborski škof dr. Držičnik, je popoldne ob 3^h odpotovala s posebnim letalom na obisk Svete dežele.

V ponedeljek 10. decembra ob 9^h popoldne pa je zapustil večno mesto in se z avtomobilom odpeljal v Ljubljano ljubljanski nadškof Anton Vovk.

Večina koncilskih očetov bo te dni zapustila Rim.

Tudi goriški in tržaški škof sta se že vrnila v svoje škofije.

Msgr. Rudi Klinec srebrnomašnik

Goriški nadškofijski kancler msgr. dr. Rudi Klinec bo te dni obhajal srebrno mašo. Posvečen je namreč bil dne 18. decembra 1937, novno mašo pa pel na praznik sv. Stefana v rodni vasi Vipolže v Brdih. Prav sedaj ob božičnih praznikih bo torej poteklo 25 let od tega veselega dogodka za našega jubilarja in za njegovo rodno vas. Vsi smo pričakovali, da bo ta lep jubilej obhajal med nami v Gorici in pa v Vipolzah. Toda g. srebrnomašnik je sklenil, da se bo velike milosti mašniškega posvečenja spomnil v sveti tiholetni in zbrani: najprej bo šel v Loreto na duhovne vaje, nato pa odide v Rim, da bo tam morda na grobu sv. Stefana mučenca daroval zahvalno sv. mašo za 25 let mašništva. Zato ga ne bo med nami za to izredno slavlje.

G. jubilarj je doma iz Vipolže, kjer se je rodil 18. marca 1912. v revni družini s številnimi otroki. Pozneje je prišel v goriško malo semenišče, kjer je zelo dobro študiral. Med drugim je bil eno leto za prednika Marijine kongregacije v semenišču. Zanimal se je za vsakovrstna vprašanja, posebno še za vzhodno vprašanje, oziroma za zedinjenje kristjanov. Ze takrat je pokazal, da bo »homo studiosus«, ljubitelj učenja.

Po osmi šoli ga je tedanji goriški nadškof Margotti poslal študirat v bogoslovno semenišče v Bologno, kjer se je izpopolnil in italijanščini, da jo danes govori in piše kar perfektno. Po končanem bogoslovju je šel študirat v Rim cerkveno pravo. Vpisal se je na Lateransko univerzo. Toda predno je dokončal vse študije, je dobil župnijo Velike Zablje na Vipavskem. Odkazali so mu to neveliko župnijo zato, da bi imel možnost dokončati univerzo. To je res tudi napravil in dosegel doktorat iz cerkvenega prava s tezo o reformah Jožefa II. in njegovem izvajanju v goriški nadškofiji. V tej tezi je odkril marsikaj novega in zanimivega za našo domačo zgodovino. Teza je izšla tudi v tisku. To delo iz domače zgodovine ga je usposobilo, da je pozneje napisal še barsikaj iz preteklih časov goriške nadškofije. Tako je za dvestoletnico goriške nadškofije opisal njen nastanek in razvoj do današnjih dni. Knjigo je izdal Goriška Mohorjeva družba. Nato se je lotil zgodovine Marijinega češčenja na Slovenskem in tudi to knjigo izdal pri isti založnici leta 1954. Poleg teh knjig je msgr. Klinec napisal še marsikaj drugega, kar je

objavil v Koledarju Mohor. družbe, v Katoliškem glasu in drugod. Vedno je pa najrajši izbiral snov iz zgodovine naše ožje domovine. Zato lahko rečemo, da je v tem oziru dober poznavalec naše preteklosti. Vendar mu delo na škofiji jemlje preveč časa, da bi mogel te študije še bolj poglobiti in nam napisati še druge zanimivosti. Zadnje leto je kriva tudi bolezen, da ne more več tako vztrajno delati kot prej. To je tudi vzrok, da si ne želi za srebrno mašo posebnih slovesnosti.

Ko je spomladi leta 1945 tedanji škofijski kancler msgr. Setničar opešal in ga je na belo nedeljo istega leta ubila bomba ob bombardiranju Gorice, je nadškof Margotti poklical mladega dr. Klinca iz Velikih Zabljev v Gorico in mu poveril vodstvo nadškofijskega urada. Od tedaj naprej do danes je g. jubilarj ostal na tem mestu pod škofom msgr. Margottijem, nato pod msgr. Ambrosijem in sedaj pod msgr. Pangraziem. Nadškof Ambrosi je dr. Klinca imenoval tudi za člana stolnega kapitlja v Gorici.

V širšo javnost ni g. jubilarj nikoli silil. Najprej je živel v svoji župniji na Vipavskem, nato pa v Gorici, vedno vester in temeljit, zagrizen v svoje delo in študij. V mladih letih je pa ljubil hribe in je kot dijak naše Julijce skoro vse prehodil. Ko se danes spominjamo njegove življenjske poti iz Brd na Vipavsko in nato v Gorico, mu iz dna srca želimo, naj ga še dolgo Bog ohrani naši nadškofiji.

DELO VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA Vloga ilustracije

V ponedeljek dne 3. decembra so koncilski očetje nadaljevali z razpravljanjem o osnutku o Cerkvi. Stevilni govorniki so se ugodno izrazili o osnutku, ki da predstavlja dobro osnovo za delo. Stevilni pa so po drugi strani navajali svoje pripombe, ki so se tikale splošne zasnove, kakor tudi posameznih točk osnutka. Poudarili so pozitivne vidike osnutka: na primer: trud, da so izdelovalci osnutka določili jasno teološko pojmovanje Cerkve, ki temelji na sv. pismu, kar naj omogoča razgovor z ločenimi brati in vžge ljubezen pri vernikih do skupne Matere; dalje namen poglobiti nauk, ki se tiče pravic in dolžnosti škofov in laikov, in namen obravnavati ekumenski problem. Med negativnimi vidiki osnutka pa so navedli, da splošna sestava ni vedno dovolj poudarjena v posameznih poglavjih, da je zasnova preveč juridična, da oblast škofskega kolegija še ni dovolj poglobljena, kakor tudi ne funkcija laikov v Cerkvi. Nekateri govorniki so izrazili željo, naj bi teološka komisija, ki bo morala poskrbeti za spremembe tega osnutka, vprašala za mnenje tudi druge komisije, ki so prav tako zainteresirane za različna vprašanja, da bi se ognili različnemu obravnavanju iste teme in da bi v vseh vidikih v celoti izvedli prikaz določene materije.

O poglavju, ki se tiče laikov, je bilo rečeno, naj bi z večjo jasnostjo navedli teološke osnove, iz katerih izhaja njihovo dostojanstvo ali, kakor običajno govorijo, njihovo duhovništvo, ker so tudi oni

Preganjanje Cerkve - nič novega

Kdo je, ki dolži Cerkev, da ponižuje človekovo dostojanstvo? — Tisti, ki pravijo, da je opica njihova mati, slučaj njih gospodar, uživanje njihovo pravilo, uničenje njihov cilj.

Kdo blati Cerkev, češ da išče samo denar, bogastvo? — Tisti, ki ji ropajo njeno last.

Kdo očita Cerkvi, da je nepopustljiva? — Tisti, ki ne dovolijo drugim, da bi drugače mislili, kot sami mislijo.

Kdo pravi, da je Cerkev sovražnica luči? — Tisti, ki sovražijo svobodo in so zato zaprli katoliške šole in izgnali iz njih redovnike in katoliške učitelje. Kdo smatira Cerkev, češ da je sovražnica ljudstva? — Tisti, ki ne poznajo zgodovine in jemljejo Cerkvi dobrodelne ustanove, ki jih je sama priključila v življenje, kot so bolnice, sirotišča itd.

Kdo z največjo predrznostjo kriči proti Cerkvi in njenim naukom? — Tisti, ki ne znajo nič krščanskega nauka in ki so jim cerkvene zapovedi odveč, ker jim vzbujajo vest.

Ne bojmo se ne števila ne srditosti tistih, ki nas napadajo; raje bodimo na to ponosni. Vedo, kaj delajo in priznavajo s tem, da predstavljamo »silos«. Ves njihov bes izhaja iz tega: ne morejo nas ne zaničevati ne prezreti in nič ne morejo brez nas.

Mi smo zanje vzbujajoča vest; naše število, naše prepričanje, naš stalni napredek, naše zaupanje jim vzbuja strah. Ne bojmo se njihovega sovraštva, bolj bi se morali bati njihove brezbrzičnosti.

Cerkev se je rodila v preganjanju, utrjevala se je ob krivih verah in utrdila ob nasprotovanjih. Če bi ne imela nasprotnikov, potem bi lahko postali malodušni in bi lahko dvomili nad obljubami božjega Ustanovitelja Cerkve — Kristusa.

Dokler pa bo v boju, bo Cerkev živa.

Ferdinand Brunetière,
član Francoske akademije

člani skrivnostnega Kristusovega telesa. Laiki, tako so poudarili, imajo nalogo vzpostaviti v današnjem svetu božje kraljestvo in to z lastno avtoriteto in pristojnostjo in ne zgolj kot izvrševalci navodil cerkvene hierarhije. V pogledu škofov pa je treba dati večji poudarek vezi ljubezni, ki jih povezuje s papežem, in se izogniti temu, da bi se omejevali samo na izključno poudarjanje njihove pravne odvisnosti.

Nekateri so sicer hvalili, da osnutek vztraja na naravi Cerkve kot skrivnostnega, Kristusovega telesa, toda so hkrati poudarili potrebo, da ne smemo podcenjevati in da moramo brez dvomja potrditi tudi njen vidni, pravni in hierarhični značaj. Drugi so zopet želeli, da bi osnutek bolj odgovarjal pastoralnim zahtevam, predvsem v misijonskih deželah. Nekateri so želeli, da bi nauk o odnošajih med Cerkvijo in državo moral biti izražen na način, ki bi bil v skladu s konkretno stvarnostjo današnjega časa, zaradi česar bi se moral izogniti vsakemu izrazu, ki bi lahko prizadel morebitne politične miselnosti. Cerkev mora biti pripravljena, da prenese preganjanja, ne spada pa v njeno poslanstvo, da bi ta preganjanja izvajala.

Drugi so izrazili željo, naj bi v osnutku bolj upoštevali, da je bila Cerkev rojena iz Kristusove krvi in da mistično nadaljuje skrivnostno trpljenje in križa. Na ta način bi izpričali resnico in nudili razlog tolažbe vsem tistim, ki danes na različnih delih sveta trpe skupno ali individualno, moralno ali fizično zaradi svoje pripadnosti Kristusovi Cerkvi.

V naslednjih zasedanjih preteklega tedna so koncilski očetje glede predloženega osnutka znova poudarili iste ali podobne misli in želje. Predvsem da je treba poglobiti nauk o oblasti škofskega zbora in o njegovem odnosu do papeža ter mesto, ki pripada laikom v Cerkvi.

To bodo precej velike novosti v nauku o Cerkvi, saj se je do sedaj poudarjala predvsem vloga papeža in cerkvene hierarhije na splošno, to je učeče Cerkve, manj pa naloge in vloge poslušajoče Cerkve, to je vernikov. V tem oziru se bomo za naprej precej bolj približali nauku pravoslavnih. Prav tako bo pomenilo zblizanje z njimi tudi vedno močnejše poudarjanje Cerkve kot skrivnostnega telesa Kristusovega. Zato pa so koncilski očetje pravilno poudarili, naj bo osnutek o Cerkvi res osrednja točka vsega sedanjega koncila, ki bo gotovo šel v zgodovino kot koncil o Cerkvi, kakor je šel prejšnji vatikanski prvi koncil o papežu.

Ker pa do petka 7. decembra, ko so zaključili sedanja zasedanja vesoljnega cerkvenega zbora, niso še izčrpali vse stvarine o tem osnutku, so naročili škofom, naj svoje pripombe pošljejo pismeno na pristojno komisijo do 28. februarja prihodnjega leta. Iz tega se vidi, da smatrajo, da so osnutek dovolj pretresli in da bodo prihodnje leto o njem samo še glasovali.

VOSČILA SV. OČETU ZA OZDRAVLJENJE

Med tem časom so koncilski očetje tudi glasovali o spremembah osnutka o liturgiji, ki jih je predsedstvo izdelalo na podlagi izraženih opomb med debato.

V torek je v teku zasedanja zagrebški nadškof Šeper v imenu vseh navzočih prebral voščila koncilskih očetov Janezu XXIII. za njegovo skorajšnje ozdravljenje.

PREGLED DOSEDANJEGA DELA NA KONCILU

Na predzadnji splošni seji vesoljnega cerkvenega zbora v sedanjih dneh je tajnik msgr. Felici prebral pregledno poročilo o dosedanjih delih. Od začetka koncila dne 11. oktobra je bilo 34 splošnih sej. Prouče-

vali so pet osnutkov: o liturgiji, o virih razodetja, o sredstvih družbenega obveščanja, o edinstvi Cerkve in sedaj o Cerkvi na splošno. Govorilo je 587 koncilskih očetov, 523 pa jih je predložilo pismene pripombe. Skupno je torej izrazilo svoje mnenje 1.110 koncilskih očetov.

ZA NADALJNJE DELO

V petek 7. decembra je bilo zadnje zasedanje v tej prvi dobi koncila. Za slovo je ob koncu seje prišel v dvorano zasedanj tudi sam sv. oče, da pozdravi navzoče škofove in se od njih poslovijo. Vsi so ga sprejeli z največjim navdušenjem, posebno še, ker je ta obisk pričal, da gre z njegovim zdravjem res hitro na boljše. Sv. oče se je od koncilskih očetov poslovil s kratkim in prisrčnim nagovorom. Zahvalil se je Bogu in Materi božji za dosedanje pomoč in voščil vsem srečne božične praznike. Povabil jih je tudi za naslednji dan k slovesni maši v baziliki sv. Petra in h kanonizaciji novih svetnikov v nedeljo 9. decembra.

Medtem so prejšnji dan koncilski očetje dobili navodila, kako bo potekalo delo do nadaljevanja koncila v septembru 1963. Predvsem bodo posebne komisije podrobneje proučile preostale osnutke in jih prilagodile željam, ki so jih koncilski očetje do sedaj izrazili, nova generalna komisija pa bo vse delo povezovala. Bolj se bodo morali držati navodil, ki jih je za ta koncil izdal sv. oče, predvsem pa tega, naj bo to koncil, ki ne bo določal novih verskih dogem, temveč koncil, ki bo približal ljudem razodeto božjo besedo. Končno bo treba vse osnutke strniti na bistvenejše in najbolj splošne smernice, drugo pa prepustiti delu komisij po koncilu. Med tem časom bodo tudi koncilski očetje dobili na dom različne predelane osnutke, da se o njih pismeno izrazijo. S vsem tem novim postopanjem upajo, da bodo v prihodnje dela na koncilu znatno bolj pospešili.

Zborovanje kmetov v Bazovici

(Nadaljevanje in konec)

Beseda dana občinstvu

Po govoru dr. Rustia je predsednik povabil k besedi občinstvo. Spregovoril je dr. Pečenko, ki ga je bil dr. Rustia zagledal med občinstvom in ga povabil k predsedniški mizi. Dr. Pečenko je obrazložil, da bi kmet delal v izgubo, tudi ko bi mu mleko na domu plačali po 70 lir, kajti proizvodna cena mleka je približno 80 lir. Povedal je, kaj je on kot predsednik Kmet-ske zveze in kot pokrajinski svetovalec že storil za prizadete od suše: pisal je razna pisma oblastem in jim dal vedeti, da bi bila dolžnost države, izvajati zakon 739, ki predvideva povrnitev 80% škode v primeru, da je kmet izgubil polovico povprečnega pridelka. Ta zakon so uporabili že v raznih delih Italije, zakaj ga ne bi tudi na Tržaškem, ko so pogojni letos dani?

K besedi se je oglasil tudi kmetovalec iz Gročade, Ivan Petaros, ki je predlagal, naj bi sindikati združeno nastopili za obrambo pravic kmetov.

Zaključna beseda dr. Rustia

Kot odgovor na poseg občinstva je dr. Rustia dejal, da se za pravice kmetov ni borila le Kmet-ska zveza, in naštel je, koliko se je trudil tudi Sindikat neposrednih obdelovalcev. In dosegel je kar lepe uspehe. Končno je poudaril da mora ljudstvo samo formulirati spomenico in jo tudi podpisati. Enoglasno so poverili predsednika, da spomenico napiše, podpisati jo bodo pa prišli v Bazovico ob priložnosti.

Seja je trajala dve dobri uri. Iz tople nega dela in zgleda?

V resnici pa je ošla le njena telesna postava, ker mrtvi so nevidni, a niso odsotni. Bog hoče samo ljubezen in največji svetniki so odhajali v večnost s preprostim besedami: »Nepotrebni hlapi smo.«

Niso rosne kapljice, ki napravijo lepo jutro, ampak sonce je, ki jim daje blek. Brez sonca bi toliko reči ne bilo to, kar so..., brez Boga bi toliko duš ne bilo izrednih, velikih...

Ker je Lenkina družina tako želela, je Mijo opravil pogrebne molitve. Njegov glas se je tresel, oči so bile uprte v krsto, kot bi njegovo srce začelo slutiti, zakaj Lenka leži tu v krsti... tista Lenka, ki jo je poznal nekoč polno smeja in veselja..., tista, ki je bila zanj prvi pomladni sen mladosti...

Toda o nobeni stvari tu na zemlji ne moremo domnjeti vsega... (Konec)

Nekaj novega, revolucionarnega se dogaja v svetu časopisov, zlasti ilustriranih revij. Čez kak mesec se bo laže razumelo, v čem je obstajala ta revolucija, ki zaznamuje nekako drugi del tretjega dejanja v zgodovini revij.

Prvo dejanje je bilo ob koncu vojne, ko so se pojavile prve revije s slikami, ki so imele namen, da nudijo bravcu »fotograf-sko dokumentacijo« aktualnosti. Drugo dejanje se je začelo pred kakimi desetimi leti in je pomenilo dokončno prevladanje slik nad novicami. Za dokumentacijo nekega dogodka je bila bolj priljubljena slika nego članek najboljšega časnika. Ravno v tej dobi so dosegli največji uspeh tako zvani »fumetti«, torej najbolj priljubljen sistem, da osebe govorijo, a da ima slika svojo nadoblast nad napisanim tekstom.

Tretje dejanje se je začelo šele pred kratkim: revija-tednik je osredotočila svojo pozornost bolj na osebnost kot na novico. Iz zgodbe, iz dogodka mora nastati »osebnost«, na kateri mora sloneti celotna zgodba. In tako se je začel lov na »tip«, na junaka nekega dogodka ali nekega škandala. To tretje dejanje je sedaj pred drugim delom: tedniki posvečajo veliko važnost manjšim dogodkom iz kronike, ki morda ubežijo pažnji dnevnikov.

Formula, ki jo pri tem uporabljajo, bi bila lahko sledeča: kondenzacija dogodka, prikazovanje osebnosti ali njegove podobe v sintetični obliki. Važnost slike je zelo velika. Mnogo člankov mora tednik odstraniti samo zato, ker nimajo odgovarjajoče slike. In slika, ki manjka, se ne nanaša vedno na važno osebnost!

Izmed osebnosti je treba zbrati take, ki so ljudem priljubljene — in zato lahko povečajo simpatijo do časopisa — in opustiti tiste, ki so iz katerega koli razloga postale antipatične. Priznati je treba, da doprinašajo ženske večji dobiček časopisu kot moški. Prinašati na platnicah revije sliko nekega moškega pomeni vedno tve-

ganje. Zgodi se lahko, da število prodanih izvodov občutno pade. Zvesti bravci določene revije se ne bodo za to nič zmenili, toda drugi navadno na to reagirajo in reagirajo seveda negativno. Včasih imamo tudi izjeme, a te so zelo redke: ubogi Fred Buscaglione je precej povečal število izvodov; slabše je bilo z Garyem Cooperjem in Clarkom Gablem, zelo slabo z Gagarinom, Titovom in Glennom. Obrazi kozmonavtov sploh ne zanimajo bravcev. Ženske-igravke, princezinje, kraljice, žene predsednikov žanjejo vedno velik uspeh pri občinstvu. Angleška kraljica Elizabeta, Margaret, Paola iz Belgije, Jacqueline Kennedy, italijanske princezinje so osebnosti, ki so vedno dobrodošle na platnicah revij. Mnogi se pritožujejo: »Dovolj s temi princezinjami!« Toda še večje je število tistih, ki kupijo revijo prav zaradi tega.

Doba fotografiranih dokumentarjev o umetnosti, o zgodovini, o najlepših mestih na svetu se zdi dokončno zaključena. Bravec, ki je postal v tem oziru zahtevnejši, ve, da bo take dokumentarje, v mnogo popolnejši obliki, našel v posebnih revijah, namenjenih samo tej stroki. Zato zahteva od časopisa več novic, več dogodkov iz kronike, ki naj bodo prikazani v strnjeni obliki.

Milan je glavno mesto ilustriranih revij. Največji tedniki v Italiji se tiskajo tu. Rizzoli in Mondadori sta dve največji imeni na tem polju. »Epoca«, »Grazia«, »Arianna«, »Storia illustrata« imajo svoje zveste bravce, zlasti kar zadeva ženske revije. »Oggi«, »La settimana Incom«, »L'Europeo«, »Annabella« so druge revije, s katerimi se trudi založnik Rizzoli, da ustvarja vedno modernejše in vedno učinkovitejše časnika. In misli že na dnevniki, ki bi pomenil obsejni kamen v zgodovini tiska, in ne samo v Italiji. Revolucija, o kateri smo govorili, bo obrodila kmalu svoje sadove in njih ne bo mogel mimo njih.

Tudi s strani katoliškega tiska se je že mnogo doseglo, čeprav je treba še mnogo napraviti. »Famiglia Cristiana«, »Alba«, »Così« so revije, ki imajo že visoko število bravcev in se ne bojijo konkurence drugih revij, ki smo jih prej omenili.

Postopoma se torej časnikaštvu zboljuje in se prilagaja zahtevam moderne dobe, dobe satelitov in »mondovizije«. Po tej poti bomo kmalu prišli do ilustriranega dnevnika in tako dosegli popoln informativni organ. Le škoda, da skupaj z zboljšanjem časnikaštvu ne narašča tudi število bravcev, ki jih je v Italiji še vedno premalo v primeri z drugimi evropskimi državami.

Miranda Zafred

Mednarodni koncert v Ljubljani

V soboto 8. decembra je bil v veliki dvorani glasbenega razstavišča v Ljubljani edinstveni koncert. Nastopilo je 110 instrumentalnih in vokalnih izvajalcev iz Francije, Italije, Zahodne in Vzhodne Nemčije, Švice, Švedske, Avstrije, ZDA, Izraela in Jugoslavije. Izvajali so zabavno in jazz-glasbo. — Pred dvema letoma je bila prva taka podobna prireditev prav tako v Ljubljani.

V treh urah iz Pariza v New York

V Londonu so podpisali francosko-britanski sporazum za gradnjo ultrazvočnega letala, ki bo v treh urah preletelo progo Pariz-New York. Računajo, da bo letalo dograjeno do leta 1966, a v promet ga bodo dali šele leta 1970. Dolgo bo 50 metrov in obsežnost kril bo merila 23 metrov. Doseglo bo hitrost 2.340 kilometrov na uro. Pogonjali ga bodo štiri reaktorji z močjo 50 tisoč konjskih sil.

hajte. Združeni kakor eden nastopite, zainteresirajte tudi osrednjo oblast v Rimu, da z zakonom podpre vaše pravične zahteve po podpori in da pravično uredi ceno mleka. Tudi sveti oče pravi v omenjeni okrožnici, da je najbolje, da se pobrigajo »prizadeti krogi sami za to...« Mislim, da ne bi bilo pravično, da bi vlado kar vnaprej obdolžili, češ da nima dobre volje. Brez dvoma je treba v Italiji kmetu še v marsičem pripomoči k pravičnosti, marsikaj se je pa že izboljšalo in oblast je v marsičem pokazala dobro voljo in razumevanje, kar se o oblasteh naše matične države ne more reči. Sami vidite, kako prihajajo, — včasih celo peš — da kaj mangle na tej strani prodajo po malo boljše tukajšnji ceni in si kaj kupijo. Tudi tukaj velja znani ljudski pregovor: »Pomagaj si sam in Bog ti pomore!«

In še zadnja misel: ne pozabimo — vsak dan, posebno pa pri nedeljski službi božji — prositi na svoje delo blagoslova Njega, ki daje rast!

Karel Kozina

PIERRE L'ERMITTE

50

Najboljša izbira

POVEST DOBRIH LJUDI

V sobi, kjer je ležala Lenka, je vse dihalo po nečem višjem, nadnaravnem: slike starih francoskih katedral po stenah in vse drugo, prav vse. Na mizi je ležalo začetno pismo in na njem nož za rezanje papirja, ki ga ji je nekoč kupil v dar on.

In zdaj se je zdel tujec med vso to preteklostjo, ki je govorila o njem... okoli nje-ga pa ljudje, ki jim je iz oči žarelo vprašanje, zakaj je odšla od njih tako naglo.

Se enkrat je pogledal Lenkin marmornati obraz in iz srca se mu je izvil vzdih:

»Kje si, Lenka? Ali me vidiš? Ali bi bil moral biti morda manj odločen, manj trd do tebe? Bal sem se in sem bežal... Če ni

bilo tako prav, Lenka, prosim te, odpusti mi...«

Ko je odhajal, so se mu misli razpletale naprej:

»Odšla je k večni Luči. Veliko je trpela in, ker je trpela, je Bog povečal njeno življenje, kot je povečal moje... Lenka je dokončala svoj boj... njen zemeljski dan je ugasnil... Starodavni pregovor pravi, da kdor mlad umre, ga bogovi ljubijo... Bog jo je ljubil... Naj se zgodi njegova volja!«

*

Ob Lenkinem pogrebu je bila župna cerkev veliko premajhna za vse, ki so ji hoteli izkazati zadnjo čast in se od nje posloviti. Koliko solznih oči je bilo ta dan, pa tudi koliko molitve za njen večni pokoj. Žalni spreved je bil pravo zmago-slavje. Na vseh obrazilih se je bralo eno samo vprašanje: Zakaj jo je Bog vzel k sebi, ko bi ljudje še tako potrebovali nje-

